

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Rutsche v právní věci žalobce: **Mgr. Z. B.,** zast. Mgr. Markem Ježkem, advokátem se sídlem Tovární 33, Český Těšín, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, rozhodnutí o přestupku, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 10. 2011, č. j. 58 A 61/2010 - 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2010, č. j. MSK 114013/2010. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Frýdku-Místku ze dne 27. 4. 2010, čj. MMFM 54349/2010, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a byla mu za uvedený přestupek uložena pokuta ve výši 2000 Kč, a současně náhrada nákladů řízení ve výši 1000 Kč.

Krajský soud ze správního spisu zjistil, že přestupku se žalobce dopustil dne 26. 6. 2009, v době kolem 20:15 hodin v obci Staříč, u rybníka V. S. tím, že fyzicky napadl Mgr. J. P. a to tak, že do něj oběma rukama prudce strčil do ramen, následkem čehož tento upadl dozadu na záda, praštil se hlavou o zem, poté co se zvedal ze země do něj opětovně strčil, kdy znovu upadl na záda, čímž mu bylo způsobeno zhmoždění týlní krajiny hlavy

a omezena hybnost krční páteře, což si vyžádalo lékařské ošetření a pracovní neschopnost, a tímto svým jednání úmyslně narušil občanské soužití drobným ublížením na zdraví. Dne 20. 1. 2010 bylo žalobci doručeno oznámení o zahájení řízení o přestupku a současně byl předvolán k ústnímu jednání na den 3. 2. 2010. Dne 3. 2. 2010 správní orgán I. stupně obdržel písemné oznámení o převzetí právního zastoupení obviněného v přestupkovém řízení, doložení plné moci ze dne 2. 2. 2010 pro advokáta Mgr. Marka Ježka, dále omluvu z účasti u ústního jednání z důvodu kolize a žádost o nařízení nového termínu jednání, s tím, že dobu před novým termínem jednání zvolený zástupce využije k seznámení se s podklady založenými v přestupkovém spise. K nařízenému jednání se dostavili svědci Mgr. J. P. a V. G., svědek Mgr. J. P. uvedl, že bude uplatňovat náhradu škody, kterou doloží u následního jednání, a tudíž se stává účastníkem řízení, a také byl jako účastník řízení poučen. Dne 25. 2. 2010 se konalo další ústní jednání za účasti obviněného Mgr. Z. B. a jeho zástupce v substituci, dále poškozeného Mgr. J. P. a svědků V. G. a J. P. Obviněný byl seznámen s výpověďmi z ústního jednání ze dne 3. 2. 2010, a uvedl, že ke skutku bude vypovídat, až budou vyslechnuti jeho svědci, a jako svědka navrhl Mgr. P. B. Dne 18. 3. 2010 se konalo další ústní jednání za přítomnosti obviněného Mgr. Z. B., jeho zástupce a poškozeného Mgr. J. P. Předvolaný svědek Mgr. P. B. se nedostavil, omluvil se ze zdravotních důvodů. Jednání bylo odročeno na 6. 4. 2010, kdy se dostavil a vypovídal i svědek Mgr. P. B. Zmocněnec obviněného v návaznosti na výpověď tohoto svědka navrhl výslech dalších svědků, jednání bylo odročeno na 23. 4. 2010. Dne 12. 4. 2010 bylo zástupcům obviněného a poškozeného doručeno sdělení správního orgánu I. stupně ze dne 9. 4. 2010, že bylo dokončeno dokazování a že mají v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, právo seznámit se a vyjádřit se ke všem podkladům, a to až do 20. 4. 2010 s tím, že poté bude rozhodnuto. Dne 15. 4. 2010 obdržel správní orgán I. stupně od zástupce obviněného návrh na výslech dalšího svědka, a téhož dne bylo tomuto zástupci sděleno, že ústní jednání odročené na 23. 4. 2010 se z důvodů ukončení dokazování nekoná. V odvolání (a jeho doplnění) proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalobce uvedl, že namítá procesní vady řízení spočívající v nevyhovění žádosti o odročení jednání dne 3. 2. 2010, když při tomto jednání byly provedeny stěžejní důkazy, jednání se konalo za přítomnosti poškozeného a byla tak porušena zásada rovnosti, správní orgán nevyhověl návrhu na provedení dalších výslechů svědků nezjistil tak v potřebném rozsahu skutkový stav, a v důsledku nepředvídatelného upuštění od jednání odročeného na 23. 4. 2010 žalobce neměl možnost využít svého práva se k věci vyjádřit.

V podané žalobě žalobce opětovně namítal jako pochybení neodročení jednání dne 3. 2. 2010, jednání dne 3. 2. 2010 za přítomnosti poškozeného, nevyhovění návrhu na vyslechnutí dalších svědků a zrušení odročeného jednání, původně stanoveného na 23. 4. 2012, s důsledky s tím spojenými.

Krajský soud žalobní námitky po podrobném rozboru a s taktéž podrobným odůvodněním neshledal důvodnými. Především nepřisvědčil žalobci, že tím, že správní orgán I. stupně neuznal žádost o odročení jednání 3. 2. 2010 za důvodnou a jednal, porušil významným způsobem procesní pravidla. Uvedl, že naopak jednání žalobce, který teprve den před ústním jednáním požádá advokáta o zastoupení a ten ihned požádá o odročení z důvodu kolize s jinou věcí, kdy je tato žádost doručena správnímu orgánu až v den nařízeného jednání, navíc za situace, kdy jsou pozváni i svědkové, se jeví jako výrazně účelové, s cílem prodloužení délky přestupkového řízení. Pokud šlo o jednání za přítomnosti poškozeného, ten byl nejprve pozván jako svědek a až při jednání prohlásil, že

uplatňuje právo na náhradu škody, která mu měla být projednávaným přestupkem způsobena s tím, že její výši ještě doloží. Mgr. J. P. tak nadále v řízení vystupoval jednak jako svědek a jednak jako poškozený, s příslušnými procesními právy. Krajský soud dále uvedl, že je nejen právem, ale i povinností správního orgánu neprovádět další dokazování, jestliže má za to, že další průběh řízení by postrádal smysl, neboť dosud provedeným dokazováním byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Pakliže tedy správní orgán vyhodnotil, že zjištěné podklady pro rozhodnutí byly naprosto dostačující, a výslechy dalších svědků již pro zjištění stavu věci nic nového nepřinesou, pak byl správní orgán z pohledu efektivnosti řízení oprávněn nařízené ústní jednání zrušit. Krajský soud se neztotožnil ani s tím, že za situace, kdy žaloba od počátku uváděla, že se vyjádří až po výslechu jí navržených svědků, bylo neprovedením těchto výslechů upřeno právo žalobce se k věci vyjádřit. Žalobci bylo sděleno, že dokazování je skončeno, a mohl se tedy k věci vyjádřit.

V kasační stížnosti stěžovatel nenamítá, že se přestupku nedopustil, ani že by uloženou pokutu příp. považoval za nepřiměřeně přísnou, nýbrž toliko opakovaně, a to do značné míry obdobně jako v odvolání a v žalobě, namítá tvrzená procesní pochybení správního orgánu I. stupně. Kasační stížnost podává z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Jako první námitku stěžovatel uvádí (NSS dovozuje ze souvislostí, že tato námitka se vztahuje k jednání konanému dne 3. 2. 2010), že bylo porušeno jeho právo na přiměřený čas na přípravu, právo zvolit si obhájce dle vlastního výběru. Dodává, že to, že se rozhodl udělit plnou moc ke své obhajobě v řízení o přestupku advokátovi dle vlastního výběru den před nařízeným ústním jednáním, ani skutečnost že u takto vybraného advokáta je objektivně dána kolize s jiným jednáním, není a nemůže být důvodem pro odmítnutí převzetí právního zastoupení advokátem, či na druhou stranu pro nutnost provedení výběru jiného obhájce ze strany obviněného, a musí být dána jiná alternativa procesního postupu, aby v případě časového hlediska takovéto (bezprostřední) volby advokáta dle vlastního výběru byla obviněnému zachována základní procesní práva. Za tohoto stavu věci stěžovatel považuje omluvu z jednání za důvodnou, a poznamenává, že nebyla doručena až v den jednání, ale elektronicky v den udělení plné moci. Dále stěžovatel namítá pochybení stran procesního postavení poškozeného. Poznamenává, že poškozený měl přiznána všechna procesní práva jako poškozený, bylo mu umožněno vyhledávat a navrhovat svědky, klást jim otázky, být přítomen u provádění všech důkazů, ačkoliv mu právní úprava jako poškozenému takové procesní postavení nepřiznává. Stěžovatel se v této souvislosti cítí krácen zejména tím, že věc byla u prvního jednání projednávána za přítomnosti poškozeného, avšak bez přítomnosti stěžovatele, a dále tím, že byli vyslechnuti všichni svědci vyhledaní či navržení poškozeným, avšak u svědků navržených obviněným bylo od jejich výslechů upuštěno. Zejména poukazuje na upuštění od výslechu Mgr. P., kterého stěžovatel navrhoval vyslechnout k výpovědi svědka P. Závěrem potom stěžovatel poukazuje na nepředvídatelné upuštění od původně avizovaného jednání dne 23. 4. 2010, v důsledku kterého se cítí být zkrácen na právu se k věci vyjádřit, když tak hodlal učinit až po výslechu navržených svědků. Na základě uvedeného stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu z hlediska uplatněných stížních bodů, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o první námitku, že tím, že správní orgán I. stupně neuznal žádost o odročení jednání 3. 2. 2010 a omluvu z něj za důvodnou a jednal, porušil významným způsobem procesní pravidla, právo na přiměřený čas na přípravu a právo zvolit si obhájce dle vlastního výběru, tu Nejvyšší správní soud s ohledem na okolnosti věci nepovažuje za důvodnou. Jak ostatně již uvedl krajský soud, v situaci, kdy až před ústním jednáním účastník požádá advokáta o zastoupení a ten ihned (bez ohledu na to, zda to bylo tentýž den či v den jednání) požádá o odročení z důvodu kolize s jinou věcí, navíc za situace, kdy jsou pozváni i svědkové, se jeví jako výrazně účelová, s cílem prodloužení délky přestupkového řízení. Ustanovení § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů uvádí: *O přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.* Správní orgán I. stupně tak byl postaven před situaci, kdy musel posoudit, zda omluva byla náležitá a důvod omluvy důležitý. Dospěl přitom k závěru, že tomu tak v posuzované věci nebylo. S tímto závěrem se ztotožnil jak odvolací správní orgán, tak krajský soud, a stejného názoru je i Nejvyšší správní soud. Jednou ze základních a také obecných zásad správního řízení je zásada součinnosti účastníků řízení se správními orgány. Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že oznámení o zahájení řízení o přestupku, v němž byl současně stanoven termín ústního jednání na den 3. 2. 2010, bylo stěžovateli doručeno dne 20. 1. 2010. Jestliže se stěžovatel chtěl v daném řízení nechat zastupovat advokátem, potom si jistě mohl advokáta zvolit natolik včas, aby při případné kolizi termínu s jinou povinností advokáta mohla být zajištěna substituce, včetně potřebného času na přípravu obhajoby. Pokud však stěžovatel postupoval tak, jak je shora popsáno, jeho přístup se skutečně mohl jevit nikoliv jako řádně naplňující zásadu součinnosti, nýbrž jako účelový, s cílem činit obstrukce v řízení. Ostatně vzhledem k tomu, že na toto jednání navazovala jednání další, stěžovatel byl následně seznámen s obsahem učiněných výpovědí na prvním jednání, měl dodatečnou možnost se k nim vyjádřit, stejně jako měl možnost se vyjádřit k dalšímu průběhu řízení, nelze tento postup správního orgánu I. stupně hodnotit jako postup, který by podstatně zkrátil stěžovatele na jeho procesních právech, a pro který by bylo nutno napadené rozhodnutí žalovaného rušit. Proto je Nejvyšší správní soud toho názoru, že krajský soud nepochybil, když ani on k tomuto se vztahující žalobní námitce nevyhověl.

Ohledně druhé stížnostní námitky, v níž stěžovatel namítá pochybení správního orgánu I. stupně stran procesního postavení poškozeného, Nejvyšší správní soud uvádí, že takto namítané porušení právní úpravy v postupu správního orgánu rovněž neshledal. To z toho důvodu, že v případě poškozeného tento nejprve vystupoval jako svědek, a poté, co se v řízení o předmětné věci přihlásil k postavení poškozeného, a správní orgán právem uznal, že mu toto postavení přísluší, již nadále vystupoval ve dvojím postavení. Jednak jako svědek, a dále současně i jako poškozený. Za tohoto stavu věci mu potom příslušela procesní práva jak svědka, tak poškozeného. Přitom bylo třeba ovšem rozlišit, kdy vystupuje jako svědek, a kdy vystupuje jako poškozený. Nejvyšší správní orgán přitom podle obsahu spisu neshledal, že by diference v těchto rolích nebyla zohledněna a respektována. Namítá-li stěžovatel, že byli vyslechnuti všichni svědci vyhledaní či navržení

poškozeným, avšak u svědků navržených obviněným bylo od jejich výslechů upuštěno, to již souvisí se třetí a poslední kasační námitkou, že dokazování bylo ukončeno nepředvídatelně, v důsledku čehož se nemohl seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí.

To, které důkazy budou provedeny, resp. kteří svědci budou v předmětné věci vyslechnuti, je věcí úvahy správního orgánu, který není povinen provést všechny navržené důkazy. Stejně tak platí, že hodnocení provedených důkazů je věcí posouzení správního orgánu, jemuž přísluší rozhodnout, zda a kdy považuje zjišťovaný skutkový stav za takový, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Takový postup správního orgánu však musí být důvodný. Nejvyšší správní soud, ostatně i tady shodně jako odvolací správní orgán, a stejně tak i jako krajský soud, je toho názoru, že skutkový stav zjištěný správním orgánem I. stupně byl zjištěn do míry, kterou předepisuje zákonná úprava. Pokud stěžovatel výslovně zpochybňuje upuštění od výslechu Mgr. P., kterého stěžovatel navrhoval vyslechnout k výpovědi svědka P., ze souvislostí plyne, že jej stěžovatel zřejmě navrhoval k podpoře předmětné výpovědi, přičemž tato výpověď podle obsahu spisu nebyla nikterak zpochybňována. Těžiště poslední kasační námitky však spočívá v tom, že podle názoru stěžovatele upuštěním od uvažovaného jednání o přestupku dne 23. 4. 2010 došlo k jeho zkrácení na právu, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. S tím však Nejvyšší správní soud rozhodně nemůže souhlasit. Je sice pravda, že mohlo na stěžovatele působit nečekaně a překvapivě, že správní orgán upustil od původně uvažovaného ještě jednoho jednání, nicméně pokud správní orgán po detailnějším vyhodnocení zjištěného skutkového stavu dospěl k závěru, že další dokazování již nic nového přinést nemůže, potom tomuto postupu z jeho strany nic nebránilo. Bylo však třeba o tom vyrozumět účastníky řízení a současně v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, jim poskytnout možnost vyjádřit se ke shromážděným podkladům. Jak Nejvyšší správní soud ověřil ze spisu, takto správní orgán bezezbytku postupoval, když dne 12. 4. 2010 bylo zástupcům obviněného a poškozeného doručeno sdělení správního orgánu I. stupně ze dne 9. 4. 2010, že bylo dokončeno dokazování a že mají v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu právo seznámit se a vyjádřit se ke všem podkladům, a to až do 20. 4. 2010, s tím, že poté bude rozhodnuto. Dne 15. 4. 2010 potom bylo zástupci stěžovatele sděleno, že ústní jednání odročené na 23. 4. 2010 se z důvodů ukončení dokazování nekoná, přičemž bylo současně potvrzeno, že lhůta k vyjádření se k podkladům do 20. 4. 2010 se nemění a zůstává zachována. Stěžovatel však této možnosti nevyužil, což bylo jeho právo. Za tohoto stavu věci však nemůže úspěšně tvrdit, že mu vyjádření k podkladům rozhodnutí bylo znemožněno. Proto Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit ani s touto kasační námitkou.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že rozsudek Krajského soudu v Ostravě netrpí nezákonností z důvodu tvrzeného stěžovatelem podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., z úřední povinnosti pak nebyly zjištěny ani vady podle § 103 odst. 3 s. ř. s. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. května 2012

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu